

IN MEMORIAM

ДР МИЉАНА РАДОВАНОВИЋ (1921–2011)

Заувек нас је напустила др Миљана Радовановић, научни саветник Етнографског института Српске академије наука и уметности, свестрани научни посленик, плодан писац и пријатељ.

По образовању антрополограф и настављач дела Јована Цвијића, допринела је етнологској науци, а и фолклористици у Србији. У Етнографском институту САНУ запослила се 1962. године, где је и пензионисана 1987. године, да би и у пензији била веома активна у истраживачком раду Института и другим сродним установама и организацијама.

Као антрополограф највише се бавила питањима развика и структуре сеоских насеља у Србији, а истовремено и етнодемографских процеса у готово свим регијама Србије (западна Србија, источна Србија, Војводина, Косово и Метохија), укључујући у та проучавања етнички састав њихових становника. Посебно је инсистирала на проблемима тумачења промена у традиционалној, сеоској култури под условима урбанизације и индустријализације, што је доводило до миграција из села у градове.

Учествовала је у реализацијама свих пројеката Етнографског института („Етнологско проучавање савремених промена у народној култури на селу“, „Истраживања приградских насеља у Србији“, „Етнологија српског народа и Србије“, „Монографија Бачко Добро Поље – Горштаци у равници“, са групом аутора, „Шарпланинске жупе Гора, Опоље и Средска“, са групом аутора итд.).

У области фолклористике, М. Радовановић је дала допринос проучавањима Русина и Словака Војводине, а посебно треба поменути резултате њених проучавања заслуга Вука Караџића у истицању вредности српске културе и језика. О томе је М. Радовановић објавила и књигу („Вук Караџић етнограф и фолклориста“), претходно одбранивши на ту тему своју докторску дисертацију.

Била је добар и стрпљив теренски радник, прилагодљив и радознао у циљу стицања података, не само о истраживаној породици него и о приликама које су владале у датој средини.

Сарађивала је са бројним установама у земљи и у иностранству, представљајући се са рефератима и саопштењима на више међународних стручних и научних скупова, и штампајући своја искуства са тих путовања (Париз, Атина, Софија, Москва, Будимпешта, Братислава, Сомбор, Пријепоље итд.).

За тридесетак година рада у Етнографском институту написала је и објавила – осим поменуте књиге у издању Одељења друштвених наука САНУ – готово стотину научних прилога, приказа и есеја, објављујући не само у издањима Института, већ и у публикацијама других установа (Савез фолклориста Југославије, Сеоски дани Сретена Вукосављевића итд.).

У својству члана Етнографског одбора Одељења друштвених наука САНУ, радила је на координацији сарадње Одбора са Институтотом. Објавила је, а претходно и средила вредну

грађу с подручја северозападне Србије, потеклу с почетка XX века, свога оца и академика Војислава Радовановића. Активно је учествовала и у раду редакције међународног часописа DEMOS.

Посебно треба нагласити вишегодишње учествовање М. Радовановић у раду Етно-културолошке радионице у Сврљигу, на међународним научним симпозијумима у том месту. У ауторским чланцима објављиваним у Етно-културолошком зборнику у Сврљигу, 90-тих година XX века, М. Радовано-

вић се највише интересовала за традиционалну културу становника источне Србије, радећи на истицању мање познате етнографске грађе из тих крајева.

Миљана Радовановић је волела музику, а посебно дружење са колегама, и мада већ у зрелијим годинама, није изостајала са друштвено-забавних догађања. Нема више наше Миље, али су остала жива сећања не само на њен научни допринос и неуморну активност, већ и на дух и пријатељство које је несебично пружала.

Десанка Николић